

Η ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ - THE LADYKILLERS

Σκηνοθεσία: Αλεξάντερ Μακέντρικ

Σενάριο: Γουίλιαμ Ρόουζ

Ηθοποιοί: Πίτερ Σέλερς, Άλεκ Γκίνες, Σέσιλ Πάρκερ, Χέρμπερ Λομ, Κέιτι Τζόνσον.

Φωτογραφία: Ότο Χέλερ

Μοντάζ: Τζακ Χάρις

Μουσική: Τρίστραμ Κάρι

Χώρα: Ηνωμένο Βασίλειο (Εγχρωμη)

Διάρκεια: 91΄

Πρώτη προβολή: 6.00 μ.μ.

Δεύτερη προβολή: 8.15 μ.μ.

Τρίτη προβολή: 10.30 μ.μ.

Διακρίσεις:

- Υποψήφιο για Oscar Academy Awards, USA 1957
- BAFTA Awards 1956 2 Βραβεία: Σεναρίου και Καλύτερης Βρετανίδας Ηθοποιού.
- Υποψηφιότητες

Με τα μέλη της να υποδύονται τους μουσικούς, μια πενταμελής συμμορία νοικιάζει δωμάτια στο σπίτι μιας καλόκαρδης γριούλας και σχεδιάζει μια ληστεία τράπεζας.

Πανέξυπνα γραμμένη (οσκαρική υποψηφιότητα σεναρίου), δεξιοτεχνικά σκηνοθετημένη και απολαυστικά ερμηνευμένη κωμωδία-ορόσημο του μεταπολεμικού σινεμά, μία από τις καλύτερες των βρετανικών στούντιο Ίλινγκ.

Κωμωδία: Η διασημότερη και πιο «μαύρη» κωμωδία

των στούντιο Ίλινγκ επανεκδίδεται με αποκατεστημένες ψηφιακές κόπιες.

Στο αποκορύφωμα της δημιουργικότητάς τους, τα βρετανικά στούντιο Ίλινγκ, τα οποία με μια σειρά πνευματωδών κωμωδιών επηρέασαν καθοριστικά το μεταπολεμικό ευρωπαϊκό σινεμά, ενώνουν τις δυνάμεις τους με τον σκηνοθέτη Αλεξάντερ Μακέντρικ («Ουίσκι Χωρίς Δελτίο»), τον σεναριογράφο Γουίλιαμ Ρόουζ (Όσκαρ για το «Μάντεψε Ποιος Θάρθει το Βράδυ») και τον σtar Άλεκ Γκίνες, σε μία από τις καλύτερες κινηματογραφικές στιγμές τους. Με μια εικόνα που συνδυάζει νοσταλγικά παλ χρώματα και απειλητικούς νουάρ τόνους, με ξεκαρδιστικά γκαγκ να διαδέχονται ευφυή οπτικά ευρήματα και την αθωότητα να αναδεικνύεται σε κοινωνικά καταστροφική δύναμη, η «Συμμορία των Πέντε» παραμένει μια πανέξυπνα γραμμένη, δεξιοτεχνικά σκηνοθετημένη και απολαυστικά ερμηνευμένη κωμωδία-ορόσημο πάνω στις προσπάθειες μιας πενταμελούς συμμορίας, που νοικιάζει δωμάτια στο σπίτι μιας καλόκαρδης γριούλας, να σχεδιάσει μια ληστεία τράπεζας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΗΤΣΗΣ

Ποτέ άλλοτε αντιθετικές έννοιες δεν έτυχαν τέτοιας αρμονικής συνύπαρξης στο λαϊκό σινεμά όσο στις κωμωδίες των βρετανικών στούντιο Ίλινγκ. Επρόκειτο κατά βάση για κωμωδίες αγγλικών μεταπολεμικών ηρώων, που θέλουν τα εν λόγω ήθη να διαταράσσονται αριστοφανικά τω τρόπω από τη βίαιη εισβολή της βοής μέσα στη γαλήνη, του σκοτεινού μέσα στο φωτεινό, του θανάτου μέσα στη ζωή, χωρίς όμως να ανατρέπονται. Υπάρχει μια αίσθηση διαλεκτικής στα φιλμ αυτά που αντικατοπτρίζει

θαρρείς την όψιμη συμφιλίωση του βικτοριανού ταμπε-ραμέντου με ο,τι μέχρι πρότινος το υπονόμει, μετά την τριβή του με τις θηριωδίες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, και δη στο ισοπεδωμένο από τους βομβαρδισμούς του Άξονα Λονδίνο.

«Μαύρες» ονομάστηκαν οι κωμωδίες αυτές, επειδή ακριβώς επεξεργάζονταν τα πιο σκοτεινά και μακάβρια θέματα ως γελωτοποιά γκαγκς. Και η πιο μαύρη ανά-μεσα τους είναι αναμφίβολα η «Συμμορία των Πέντε», η τελευταία παραγωγή των Ίλινγκ πριν τα στούντιο εξαγοραστούν από το BBC. Μια συμμορία «δολοφόνων γυναικών» (ο πρωτότυπος τίτλος, με κατάδηλο το οξύ-μωρο) που θα λογαριάσει ακόμη και την πιο ακίνδυνη ψυχή να ξεφορτωθεί για την πραγμάτωση του μεγάλου του κόλπου.

Πέντε ετερόκλητοι, λοιπόν, ληστές, υπό την ηγεσία ενός απατεώνα πλην τζέντλεμαν, υπενοικιάζουν δύο δωμάτια στο σπίτι μιας καλοσυνάτης γηραιάς παριστάνοντας τα μέλη ενός κοινιτέτου εγχόρδων! Θέλουν να κάνουν πρόβες, λέει, μα στόχος τους είναι η ληστεία μιας χρηματαποστολής. Ο σχεδιασμός ξεκινά, αλλά βρίσκει εμπόδια στην ιδιοσυγκρασία της –φιλόμουσης, συν τοις άλλοις- σπιτονοικοκυράς. Και εμπλουτίζεται από νέα σενάρια, όταν εκείνη αρχίζει να υποπτεύεται πως κάτι δεν πάει καλά με τους ανήσυχους νοικάρηδες.

Κι αν το κόλπο θα τελεστεί επιτυχώς, καμία δόξα δε θα έχει η απολαβή των καρπών του για τους συμμορίτες. Των οποίων μια η μαλθακότητα, μια η βλακωδία, μια η απληστία θα επιφέρουν την πλήρη εσωτερική ρήξη. Οδη-γώντας αυτούς στην αυτοκαταστροφή και τους αδελφούς Κοέν, μισό αιώνα μετά, στην εύλογη προσαρμογή του πολυτάραχου ριφιφι στο δικό τους –αμερικανικό- σύμπαν των φανφαρόνων, των ανικάνων και των ηλιθίων.

Ταινία σεναρίου (του Γουίλιαμ Ρόουζ, υποψήφιο για Οσκαρ) και ερμηνειών με σαφέςτατο θεατρικό στήσιμο, η «Συμμορία...» υπακούει, εν τούτοις, σε ένα «εσωτερικό» μοντάζ που μόνο στην κινούμενη εικόνα ευδοκιμεί –όπως έχουν άλλωστε αποδείξει μετρ της κωμωδίας σαν τον

Χοκς ή τον Γουάιλντερ. Ένα μοντάζ που αφορά όχι απλά τους χρόνους δράσης και την καίρια τομή τους, αλλά και λεπτομέρειες στο έμφυχο περιεχόμενο των εικόνων.

Τα χαλασμένα –σε βαθμό παραμόρφωσης- δόντια του «ιπποτικού» Άλεκ Γκίνες, οι τεντιμποίστικες μπούκλες του αγχωτικού Πίτερ Σέλερς, τα παρδαλά κουστούμια του ζόρικου Χέρμπερτ Λομ, η μιλιταριστική περιβολή του λιγολόγου Σίσιλ Πάρκερ, το κτηνώδες σουλούπι του πρώην μποξέρ Ντάνι Γκριν, η βικτοριανή κοψιά της Κέιτι Τζόνσον, γραφικότητες άνευ σημασίας από μόνες τους, συνιστούν, συγκερασμένα και σε αντιδιαστολή, εκτός από τον μικρόκοσμο ενός κομματιού της λονδρέζικης κοινωνίας του '50, και τον «βηματοδότη» αυτής της αξέχαστης ηθογραφίας πλαστοπροσωπιών και απροό-πτων. Τα εύσημα στον Αλεξάντερ Μακέντρικ, βετεράνο «συντονιστή» κωμωδιών των Ίλινγκ («Ουίσκι Δίχως Δελτίο», «Ο Άνθρωπος με το Άστρο Κουστούμι»), που αμέσως μετά πέρασε στο Χόλιγουντ για να υπογράψει το αριστούργημά του, το κυνικό νουάρ «Η Γλυκιά Μυρωδιά της Επιτυχίας».

ΡΟΜΠΥ ΕΚΣΙΕΛ

ALEXANDER MACKENDRICK (1912–1993)

Σεναριογράφος και ένας από του πλέον διακεκριμένους Σκηνοθέτες της Βρετανικής Κινηματογραφικής βιομηχα-νίας γεννήθηκε στη Βοστώνη της Μασαχουσέτης, ΗΠΑ από σκωτσέζους γονείς αλλά μεγάλωσε στη Σκωτία όπου σπούδασε στο School of Art της Γλασκώβης. Πέθανε στο Λος Άντζελες της Καλιφόρνια, ΗΠΑ.

Φιλμογραφία: 1967 Don't Make Waves, 1967 Oh Dad, Poor Dad, Mamma's Hung You in the Closet and I'm Feelin' So Sad (uncredited), 1965 A High Wind in Jamaica, 1964 The Defenders (TV Series), 1963 Sammy Going South, 1959 The Devil's Disciple (uncredited), 1957 Sweet Smell of Success, 1955 The Ladykillers, 1954 The 'Maggie', 1952 Mandy, 1951 The Man in the White Suit, 1949 Whisky dihos delfio

